

11 s e Trin. 27.august 2017. Hinge kirke kl.9. Vinderslev kirke kl.10.30.

Salmer:

Hinge kl.9: 754- 42/ 411- 609

Vinderslev kl.10.30: 754- 42- 413/ 411- 481,v.4- 609

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Til nogle, som stolede på, at de selv var retfærdige, og som foragtede alle andre, fortalte Jesus denne lignelse: »To mænd gik op til templet for at bede. Den ene var en farisæer, den anden en tolder. Farisæeren stillede sig op og bad således for sig selv: Gud, jeg takker dig, fordi jeg ikke er som andre mennesker, røvere, uretfærdige, ægteskabsbrydere, eller som tolderen dér. Jeg faster to gange om ugen, og jeg giver tiende af hele min indtægt. Men tolderen stod afsides og ville ikke engang løfte sit blik mod himlen, men slog sig for brystet og sagde: Gud, vær mig syndet nådig! Jeg siger jer: Det var ham, der gik hjem som retfærdig, ikke den anden. For enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.« **Luk 18,9-14**

Kære Gud, vi beder dig om at tale dit ord til os nu. Lad din hellige Ånd virke, så vi giver slip på vort eget og alene stoler på det, som du har givet os i Jesus Kristus. Amen.

Det handler om at tro på sig selv eller at tro på Jesus!

Så enkelt og kort kan det faktisk siges.

Længere behøver prædikenen i dag ikke at være.

”Til nogle, som stolede på, at de selv var retfærdige, og som foragtede alle andre, fortalte Jesus denne lignelse”, hørte vi for lidt siden.

Allerede her har vi forskellen.

Farisæeren, som stiller sig op i templet og takker Gud, fordi han ikke er som de andre, han stoler i virkeligheden på sig selv. Hvorimod toldereren, som står afsides og slår sig for brystet, ja, han har ikke sådan en tro. Når han slår sig for brystet, sker det i erkendelse af, at han i bund og grund er en synder, og en synder – det vil sige: én, der har forfejlet målet, én, der har ramt ved siden af, og som derfor er dumpet, når det gælder den himmelske optagelsesprøve.

Tag nu for eksempel apostlen Paulus, hvis ord vi lyttede til for et øjeblik siden fra alteret.

Det fremgår tydeligt, at han havde en fortid, som han på ingen måde var stolt af. Mens han var medlem af det farisæiske parti, var han ellers nået ganske højt op i graderne. For den sags skyld kunne det godt have været ham, der stod frem i helligdommen og takkede Gud. Jo, han vidste med sig selv, at han ikke var som de andre: røvere, uretfærdige, ægteskabsbrydere og heller ikke som toldereren. Nej, ”jeg faster to gange om ugen”, og det var mere, end man egentlig kunne forlange. ”Jeg giver tiende af hele min indtægt”. Flotte ord, og så er det sikkert bare en forkortet udgave af det, han havde at sige. Jo, for som farisæer havde han meget mere at nævne.

Paulus gør det selv ved en anden lejlighed, hvor han beskriver sig farisæiske fortid med disse ord: *”Omskåret på ottendedagen, israelit af fødsel, af Benjamins stamme, hebræer af hebræere, lovtro farisæer, ivrig forfølger af kirken, uangribelig i lovretfærdighed.”* (Fil 3,5-6).

Derfor var farisæerne også nogle, som man dengang så op til. Vi har det nok ofte sådan i dag, at vi uvilkårligt tænker, at farisæerne var nogle selvglade hyklere, men det var slet ikke sådan, man så på disse mennesker på Jesu tid. Når toldereren står afsides, er der ingen tvivl om, at han beundrer farisæeren, som står oppe foran. Jesus nævner selv, hvordan de lader sig hilse på torvet, og hvordan folk kalder dem rabbi.

Det er også den holdning, vi møder hos farisæeren Nikodemus, der på et tidspunkt opsøger Jesus om natten. ”Rabbi, vi ved, at du er en lærer, der er kommet fra Gud”, er hans første ord, og så kan man jo dårligt komme højere. En rabbi, en lærer, som er kommet fra Gud, som er med ham, så han gør forunderlige tegn!

Både Nikodemus og Paulus, som dengang hed Saulus, var overbevidst om, at sådan var det, når man for alvor var et troende menneske. Ikke sådan at man kunne takke sig selv for denne åndelige karriere. Der står udtrykkelig om farisæeren, at han takker Gud. Han er klar over, at det er en nåde fra Gud, som på den måde strømmer ind i ham og fylder ham mere og mere dag for dag, og sådan så andre også på det.

Derfor var der grund til at se op til mennesker, som på den måde var nået langt, når det gjaldt fromhed og retfærdighed. Men der er sket noget helt afgørende med farisæeren Saulus. Han siger om sig selv, at han var en ivrig forfølger af kirken, og det kom jo til udtryk, da han for eksempel var med ved Stefanus’ henretelse. Stefanus – han var en af de syv, som var blevet valgt til at stå for det praktiske i menigheden, fortælles det, men han var nu også god til at prædike, ligesom der skete store undere og tegn, hvor han optrådte.

Det ender med, at der i den grad blive oppisket en ond og negativ stemning, så det jødiske råd dømmer ham til døden. Han har netop holdt en ganske barsk prædiken for dem, og det har gjort dem så rasende, så de skærer tænder imod ham. Ja, de skriger højt og holder sig for ørerne og smider sten i hovedet på ham, fortælles det, og mens det sker, har de lagt deres fine kapper ved fødderne af en ung mand, som hed Saulus. Sandsynligvis skal det sige, at denne Saulus på den måde sanktionerer, hvad der foregår, og det er netop også tilfældet ved senere lejligheder. Han siger selv, at han stemte for, når det skulle afgøres, om de kristne skulle henrettes. Så det er bestemt

ikke ved siden af, når han siger om sig selv, at han var ivrig forfølger af kirken.

Just mens han var på vej til byen Damaskus for at pågribe de kristne, som måtte findes her, sker der så det, at han bliver standset.

Det er Gud selv, som nu griber ind, og fra den dag af fik Saulus' liv en ny kurs, kan vi roligt sige.

Hør bare, hvad han selv siger. *"Dog, hvad jeg før havde af fortjeneste, det regner jeg nu på grund af Kristus for tab. Ja, jeg regner så vist alt for tab på grund af det langt større at kende Kristus Jesus, min Herre. På grund af ham har jeg tabt det alt sammen, og jeg regner det for skarn, for at jeg kan vinde Kristus og findes i ham, ikke med min egen retfærdighed, den fra loven, men med den, der fås ved troen på Kristus, retfærdigheden fra Gud grundet på troen."* (Fil 3,7-9).

Se, det, vi hører her, er faktisk beretningen om farisæeren, der bliver forvandlet til tolder!

Farisæeren, der bliver standset af Gud selv og vendt om, så han på den måde får en helt ny kurs, hvor han forstår, hvad der gemmer sig i ordet nåde.

Og det var det, vi hver især gerne skulle få ud af at gå i kirke i dag!

Det ligger nemlig dybt i os alle, at vi gerne vil tro på os selv og de iboende muligheder! Sådan er det jo i mange situationer her i livet.

Jeg kan tage en hvid kittel på og træde ind på kirurgisk afdeling på Viborg Sygehus, men det gør mig ikke til læge. Jeg har somme tider brugt det billede over for konfirmander, om de vil med på en flyvetur til København, når de opdager, at det er mig, der går ind i flyets cockpit og sætter mig ved styrepinden. Søde og flinke konfirmander, som ellers trygt sætter sig i konfirmandstuen, når jeg underviser, men pludselig er de enige om, at de alligevel ikke vil med på sådan en flyvetur.

Nej, for de ved, at nok kan jeg finde ud af at undervise og holde gudstjeneste om søndagen, men kvalifikationerne til at sidde ved styrepinden i et fly – nej, dem tror de ikke på, at jeg har, og det har de jo fuldstændig ret i.

Jo, det betyder meget for os – dette med evner og kvalifikationer, og bliver det undertiden afsløret, at et menneske har fået en stilling uden at have de fornødne kvalifikationer, ja, så bliver vi forargede.

Derfor ligger det også snublende nær at tro, at sådan er det, når vi står ansigt til ansigt med Gud, samtidig med at vi jo har vore bange anelser, sådan som sangeren Kim Larsen giver udtryk for det i en fin vise, som hedder ”Den lige vej”.

Når mit regnskab det skal gøres op,
tror jeg nok, vor Herre får en prop,
for jeg har syndet, så det stod i stænger.... synger han.

Det kneb gevaldigt med at følge den lige vej til Gud, og derfor håber han nu på nåde og miskundhed. ”

”Vis mig nåde og miskundhed”, synger han, og det er den melodi, som også farisæeren Saulus synger med på nu.

”Vis mig nåde og miskundhed”.

Han, som før sagde om sig selv, at han var uangribelig i lovtretfærdighed, tænk, han er nu nået dertil, hvor han siger om sig selv: ”Jeg er den ringeste af apostlene, ikke værdig til at kaldes apostel, fordi jeg har forfulgt Guds kirke.”

Nåde og miskundhed – se, det var, hvad han mødte, da han fik øjnene op for sin synd!

Nu står den tidligere farisæer nede bagved, slår sig for brystet og siger: ”Gud, vær mig synder nådig!”

Men hvor han før stod med hænderne fulde, så han ikke kunne tage imod noget, ja, da hedder det nu: ”*Af Guds nåde er jeg, hvad jeg er, og hans nåde imod mig har ikke været forgæves.*”

Eller for at sige det med Jesu ord: *”Det var ham, der gik hjem som retfærdig.”*

Se, det er der også mulighed for her i dag.

Det er ikke noget, der sådan sker automatisk. Der er rige muligheder for det stik modsatte, så du og jeg går hjem med hænderne fulde af alt det, som er vort eget. For sådan er det, så længe vi stoler på, at der går nok alt sammen, og vi skal skal klare den himmelske optagelsesprøve ved hjælp af det, vi selv magter, og når Gud ser gennem fingre med det, som måtte mangle.

Men så skal du ikke regne med at få noget.

”Hvad kan du give mig,? var der en muslim, som engang spurgte. Præcis som det også var farisæerens bøn i templet. Eller Nikodemus’ bøn, da han kom til Jesus om natten. ”Hvad kan du give mig, Jesus? Har du den brik, jeg mangler, for at mit livs puslespil kan blive færdigt? Biskop Steen Skovsgaard, som dengang var præst i Gjellerup ved Aarhus, fik engang det spørgsmål, men var ikke hurtig nok til at give det eneste rigtige svar. Det fandt han ud af senere, og så skriver han disse ord: *”Jeg må desværre skuffe dig. Jeg har slet ikke noget at tilbyde dig. Sådan som du spørger mig, og sådan som jeg oplever dig, når du stiller dig så selvsikker frem her foran mig og os, så giver du jo indtryk af, at du er rig! Du har nok i din egen tro. Du er mæt. Derfor kan jeg ikke tilbyde dig noget. Evangeliet er nemlig for fattige, for sultne og tørstige. For dem, som føler, at de ikke har nok, eller som har opdaget og ved med sig selv, at de ikke slår til overfor Gud og overfor andre mennesker. Det er sådanne mennesker, som evangeliet dybest set retter sig imod, og som Jesus levede og døde for. Og sådan har du det slet ikke, kan jeg mærke.*

Men den dag, hvor du skulle gå hen og få følelsen eller erkendelsen af, at du ikke slår til, og du bliver usikker på, om du nu har gjort nok i forhold til Gud og til andre mennesker, eller om Gud elsker dig og vil have noget med dig at gøre, den

dag må du love mig at komme tilbage. For så har jeg noget at tilbyde dig. Indtil da må du nøjes med islam!”

Jo, du kan gå hjem fra kirke som retfærdig – fordi du ejer alt i Kristus. Hans retfærdighed – det er din, når du sætter dig på tiggernes plads, og hvad i alverden skal du så med mere?

Ej vil jeg bytte,
Gud, i din hytte
tiggerens plads
bort for det sæde,
stolte beklæde
højt i palads.
Godt ikke fattes, hvem du haver kær,
lavt er ej bænker, hvem Gud sidder nær.

Amen.